

Stat til den anden, maatte gøres saa lemfældigt og skaansomt som muligt. Jeg kan ikke se, at det er sket i alle Tilfælde. Naar Højheden overdrages fra en Stat til en anden Stat, gaar det allerførst udover dem, der bærer Statens Myndighed, altsaa Embedsmændene, og efter de hidtidige Retsanskuelser plejede man at ordne det saaledes, at den Stat, der overtog Højheden, ogsaa overtog Embedsmændene og, naar den ikke vilde bruge dem, pensionerede dem. Saaledes gjorde ogsaa Preussen i 1864. Jeg ser ikke, at det i alle Tilfælde er sket nu. Mange Embedsmænd lever endnu i Uklarhed over deres og deres paarørendes Forhold, og hvor Forholdet er ordnet, ligger denne klare Grundsatning ikke til Grund, at man maa sørge for Embedsmændene, enten man bruger dem, eller man ikke kan bruge dem, at man enten maa lade dem sidde i deres Embede eller pensionere dem. Det synes mig at være en mærkelig Forvirring af Begreberne, at man alligevel i Danmark har den Følelse, at man har vist sig meget velvillig. Det er jo nu slet ikke med Velvillie, saadanne Ting skal ordnes, thi det er Retsforhold, der skal ordnes, og det tjener kun til Forvirring, naar man indblander falske Synspunkter. Denne Opfattelse, at man er gaaet frem med usædvanlig Velvillie i den Henseende, er mig i Grunden kun forklarlig paa Baggrund af de store historiske Begivenheder, hvor Sejrherrerne har leget med hidtidige Retsanskuelser og højtideligt givne Løfter paa en Maade, som man vel aldrig har kendt Mage til før. Paa Baggrund af denne Legen med Ret kan man ikke sige andet, end at den Maade, hvorpaa Danmark er gaaet frem, er hensynsløse, men det siger ikke meget, og Stillingen er jo her en helt anden, ikke Sejrherrers overfor undertvungne. Jeg vilde ønske, at det, der ikke er blevet ordnet endnu, maa blive ordnet nu i Forbindelse med de tysk-danske Forhandlinger, og at de Personer, der er blevet ramt allerførst, og hvem Forholdene har voldt mange Lidelser, endelig maa faa Klarhed og blive friet fra denne Uklarhed over deres Stilling. Jeg vilde især bede om, at Regeringen, der har givet Kommunernes Myndigheder Lov til at løse de Kontrakter, de havde med deres Embedsmænd, ogsaa vil holde paa, at de Embedsmænd, de ikke kan bruge, skal pensioneres og ikke blot tilfredsstilles med nogle Affindelsessummer.

Vanskeligere end denne Ordning, som i Grunden skulde være let og selvfølgelig, er hele det Spørgsmaal, hvorledes en Be-

folkning skal behandles, der har et folkeligt Mindretal, hvorledes man skal tilfredsstille de kulturelle Fordringer og Rettigheder, som en saadan Folkedel har. Men Danmark har jo i Grunden vist den Linie, som Landet vil følge, da det ofte har gentaget den Paastand, at det har erhvervet de nye Landsdele paa Grund af Selvbestemmelsesretten. Jeg har tilladt mig at betvivle, at det kan siges med fuld Ret. Men alligevel: naar man paastaar det, maa man ogsaa binde sig til at følge den Ret. Nu vil jeg gerne anerkende, at det ikke er fuldkommen klart, hvad saadan en Selvbestemmelsesret i Grunden betyder, og hvad den indeslutter af Rettigheder og Krav, og der kan vel indvendes adskilligt imod, at et saadant Princip kunde være tjenligt til at afgøre en Grænseregulering alene. Men den vil altid være den mest bestemmende Faktor, hvor en Grænse skal lægges, og der kan ingen Tvivl være om, at Selvbestemmelsesretten netop der, hvor et folkeligt Mindretals Rettigheder skal ordnes, maa være det eneste bestemmende. Det er jo ogsaa blevet proklameret hele Verden over, men lige efter, at det er blevet proklameret, er det rigtignok blevet saboteret paa den værste Maade. Man skal kun kende en lille Smule til de Forhold, under hvilke de tyske Mindretal lever f. Eks. i Czekoslovakiet, i Polen og ogsaa i Rumænien, saa ved man, at de er af den Beskaffenhed, at man netop saboterer det, som man højtideligt har erklæret som det regulerende Princip for de folkelige Mindretal: Selvbestemmelsesretten. Jeg fremhæver dette, fordi jeg ved, at Danmark har sine Repræsentanter i Folkeforbundet, og fordi jeg gerne vilde henlede deres Opmærksomhed paa disse Forhold. Jeg gør ogsaa opmærksom paa det, fordi jeg med dette som Baggrund maa sige, at Danmark har fundet en meget heldigere Løsning, at Danmark har prøvet paa at gøre noget virkeligt ud af denne Selvbestemmelsesret, ogsaa for at finde et fornuftigt Forhandlingsgrundlag, for at faa rettet de mange Mangler, der alligevel endnu forhindrer, at denne Selvbestemmelsesret kan komme til at virke i tilstrækkelig Grad, Mangler, som bevirker en Tilsidesættelse af den tyske Folkedels Ret.

Der er en Anskuelse i det danske Folk, som meget hindrer, at man kommer til en god Løsning i dette Spørgsmaal, og det er den almindelige Tro i Danmark paa, at Grundloven er saa uovertræffelig liberal, at den kan klare det alt